

FNLI Gedragscode Mededingingsrecht

Rijswijk, mei 2013

Uitgangspunt

Deze gedragscode beschrijft de manier waarop de Federatie Nederlandse Levensmiddelenindustrie (FNLI) omgaat met de regels van het mededingingsrecht. De code is bedoeld als leidraad voor iedereen die betrokken is bij het werk van de vereniging: de medewerkers van het verenigingsbureau, maar bijvoorbeeld ook bestuurs- en commissieleden (“deelnemers”).

De FNLI wil niet betrokken zijn bij besprekingen of besluiten die op gespannen voet staan of in strijd zijn met de regels van het mededingingsrecht. De FNLI hecht veel waarde aan een goed werkende, concurrerende marktomgeving en beperkt haar taak tot het bewerkstelligen van gunstige randvoorwaarden voor de gehele branche en het verstrekken van informatie.

Medewerkers en bestuurs- of commissieleden van de FNLI zijn verplicht gevallen van (vermoedelijke) inbreuk te melden bij de directeur, die indien noodzakelijk het bestuur zal informeren en in overleg extern juridisch advies zal inwinnen.

De gedragscode zal worden aangepast aan relevante wijzigingen in het mededingingsrecht of de ACM Richtsnoeren Samenwerking Ondernemingen.

Aanleiding

Sinds 1998 is de nieuwe Mededingingswet van kracht. Deze is gebaseerd op Europese regels, waarin verboden mededingingsafspraken als volgt worden omschreven:

“Verboden zijn overeenkomsten tussen ondernemingen, besluiten van ondernemersverenigingen en onderling afgestemde feitelijke gedragingen van ondernemingen, die ertoe strekken of ten gevolge hebben dat de mededinging op de Nederlandse markt of een deel daarvan wordt verhinderd, beperkt of vervalst.”

Overtreding van de voorschriften uit de mededingingswetgeving kan grote financiële en publicitaire gevolgen hebben voor de FNLI en haar leden. Bij overtreding van de spelregels kunnen de Autoriteit Consument & Markt (ACM) en de Europese Commissie boetes opleggen tot maximaal 10% van de omzet van de aangesloten leden van een brancheorganisatie. Sinds 1 oktober 2007 kan de ACM deze boete ook invorderen bij de leden. Zowel ondernemingen als personen kunnen worden beboet. Het is dus belangrijk om zorgvuldig met deze regelgeving om te gaan: vandaar deze gedragscode. Deze vormt een aanvulling op de statuten en het huishoudelijk reglement van de FNLI.

Gedragscode

Algemeen:

- deelname aan vergaderingen, bijeenkomsten of activiteiten die door de FNLI worden georganiseerd geschiedt altijd op vrijwillige basis. Eventuele aanbevelingen of adviezen die hieruit voortkomen zijn nooit méér dan aanbevelingen of adviezen: ieder lid van de FNLI behoudt te allen tijde de vrijheid om in alle opzichten zijn eigen beleid te bepalen of besluiten te nemen.

Voorafgaand aan vergaderingen:

- dienen geen onderwerpen geagendeerd te worden waarvan vaststaat of vermoed kan worden dat de bespreking hiervan een mededingingsbeperkend karakter heeft. De agenda dient voorafgaand aan de deelnemers te worden toegezonden.

Tijdens vergaderingen:

- ✚ zodra er mogelijk mededingingsbeperkende onderwerpen worden besproken, dienen deelnemers een waarschuwing uit te spreken en deze besprekingen te laten stopzetten;
- ✚ als de vergadering een dergelijke waarschuwing negeert, dienen deelnemers de vergadering te verlaten en zich ervan te vergewissen dat hun vertrek in de notulen wordt vastgelegd. Er zullen notulen van de vergaderingen aan de deelnemers worden toegezonden.

Inbreuken (ook twijfelgevallen) worden voorgelegd aan de directeur van de FNLI. Als de bespreking van het voorval leidt tot de conclusie dat er inderdaad sprake is van een mogelijk mededingingsbeperkende gedraging, zal de FNLI zich van de bespreking/de besluitvorming distantiëren door een besluit van het bestuur. Bij een verschil van mening tussen het bestuur en de betrokkenen geeft het oordeel van het bestuur de doorslag.

Buiten vergaderingen:

- ✚ mogen deelnemers evenmin concurrentiegevoelige onderwerpen bespreken, of aanbevelingen of mededelingen doen aan andere deelnemers, leden en/of concurrenten, mondeling noch schriftelijk, wanneer deze een mededingingsbeperkend karakter hebben;
- ✚ mogen deelnemers geen afspraken met derden maken die de werking van de markt verstoren, en dienen zij zich in ieder geval te onthouden van dergelijke afspraken namens de vereniging;
- ✚ mogen deelnemers geen stukken opstellen of verspreiden met een concurrentiebeperkende inhoud.

Richtsnoeren voor functioneren van brancheorganisaties

De hierna volgende richtsnoeren zijn niet limitatief en slechts indicatief van aard. Ze zijn gebaseerd op de richtsnoeren die de ACM heeft afgegeven voor het functioneren van brancheorganisaties.

Voor alle vermelde richtsnoeren geldt dat er juridisch advies moet worden ingewonnen als er twijfel bestaat over de interpretatie van een concreet geval, voordat er actie wordt ondernomen of voordat men overgaat tot besluitvorming.

Verboden zijn:

- ✚ Iedere uitwisseling van informatie of het maken van afspraken tussen leden over (inkoop)prijzen, onderdelen van kostprijzen en verkoopprijzen, kortingen, inkoop- of verkoopvoorwaarden, marges, kosten, voorgenomen prijsbeleid of timing van prijswijzigingen, promoties, leveringsvoorwaarden, gevoelige bijzonderheden over relaties met afnemers en andere commercieel gevoelige informatie.

Letterlijk citaat van de Europese Commissie: "Het is in strijd met de voorschriften van Artikel 81 lid 1 van het EU-Verdrag [nu Artikel 101 lid 1 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie] [...] als een producent aan zijn concurrenten de essentiële bestanddelen van zijn prijsbeleid, zoals prijslijsten, kortingen en handelsvoorwaarden die hij toepast, de tarieven en de datum waarop deze worden gewijzigd en de speciale uitzonderingen die hij verleent aan specifieke afnemers, kenbaar maakt."

- ✚ Iedere uitwisseling van informatie of het maken van afspraken tussen leden omtrent adviesprijzen, al dan niet uitgevaardigd door een brancheorganisatie.
- ✚ Iedere uitwisseling van informatie of het maken van afspraken tussen leden over bid requests, beperking van productie of verkopen, marktverdeling op grond van territorium, klanten of productielijnen (horizontaal).

Uitzondering: verticale afspraken, dat wil zeggen afspraken tussen uw toeleverancier en uzelf of tussen u en een afnemer, voor zover zij voldoen aan de vereisten van de Europese groepsvrijstelling (Verordening 330/2010).

- ✚ Iedere uitwisseling van informatie of het maken van afspraken tussen leden over het gemeenschappelijk weigeren van levering aan bepaalde klanten, of het boycotten van bepaalde leveranciers of concurrenten.

Toegestaan onder voorwaarden:

- ✚ Het opstellen van (omzet)statistieken, mits het gaat om geaggregeerde gegevens die niet herleidbaar zijn tot een individuele onderneming en de desbetreffende gegevens niet het marktgedrag van de ondernemers kunnen beïnvloeden. Dit risico wordt kleiner geacht naarmate de gegevens ouder zijn, het aantal deelnemers groot is en de markt voldoende actieve deelnemers kent. Voordat hiertoe wordt overgegaan dient eerst juridisch advies te worden ingewonnen.
- ✚ Het opstellen en in de markt introduceren van kwaliteitsregelingen met een zodanig aantal deelnemers dat er invloed op de markt merkbaar wordt, moeten getoetst worden op twee aspecten:
 1. bevat de regeling zelf geen mededingingsbeperkingen?
 2. is de regeling toegankelijk voor iedereen die eraan wil deelnemen?

Verder moeten de eisen objectief zijn en eerlijk worden toegepast, en dient er een laagdrempelige en onpartijdige procedure te zijn voor oplossing van geschillen over deelnamekwesties.

Verantwoording

Deze gedragscode is mede gebaseerd op:

- ACM Richtsnoeren Samenwerking Ondernemingen.
(www.acm.nl/nl/publicaties/publicatie/7072/Richtsnoeren-Samenwerking-Ondernemingen/).
De Richtsnoeren zijn gepubliceerd in de Staatscourant van 7 april 2005 (nr. 67, blz. 20 t/m 24) en in werking getreden op 8 april 2005.
- BOVAG: Procedure Mededingingsrecht
- Verbond van Verzekeraars: Modelcompliance-regeling Mededinging
- AIM: Guidelines for AIM Meetings; Compliance Programme for AIM Officers and Staff
- Nederlandse Vereniging van Zeepfabrikanten/Nederlandse Cosmetica Vereniging: Gedragscode Mededingingsrecht